

Budoucnost technického vzdělávání je také v rukou podnikatelů

Best practice ze společnosti TOS VARNSDORF a.s.

Počátkem září 2016 přivítaly své první studenty učebny Střední průmyslové školy společnosti TOS VARNSDORF, a.s. O strastiplné cestě, která vedla k dosažení tohoto cíle, hovoří předseda představenstva společnosti Ing. Jan Rýdl starší, který se realizaci tohoto záměru intenzivně věnoval a nenechal se odradit nejrůznějšími překážkami.

PhDr. Blanka Markovičová, SST

Společnost TOS VARNSDORF a.s., založená v roce 1903 jako Strojírny Arno Plauer, patří dlouhodobě k nejvýznamnějším strojírenským firmám v České republice a jako přední světový strojírenský podnik zabývající se vývojem, výrobou, prodejem a servisem obráběcích strojů se specializací na výrobu horizontálních

frézovacích a vyvrtávacích strojů a obráběcích center je už po řadu let vlajkovou lodí Svazu strojírenské technologie. Společnost s 500 zaměstnanci disponuje vlastním konstrukčním týmem pro vývoj strojů a silnou výrobní základnou zajišťující vlastní výrobu. Obrat společnosti v roce 2015 činil 1,7 miliardy Kč.

Úspěšný rozvoj firmy umožnil nejen vysoké objemy exportu, ale i založení zahraničních joint ventures TOS Kunming Machine Tool Co. Ltd. v Číně a GRS Ural LLC v Jekatěrinburgu (Ruská federace) a obchodně servisních zastoupení v Sankt Petěrburgu, Šanghaji, Indii (Mumbai), Kanadě (Milton, provincie Ontario) a Spojených státech amerických (Mount Juliet, stát Tennessee).

Společnost TOS VARNSDORF je také majitelem společnosti TOS Olomouc s.r.o, kde usku-tečňuje výrobu malých obráběcích a vrtacích strojů, a Slévárny Rumburk s.r.o. sloužící k výrobě odlitků pro hlavní produkty.

Jan Rýdl, předseda představenstva TOS VARNSDORF, a.s.

Managementu podniku, uskutečňující strategii dlouhodobého rozvoje firmy, samozřejmě pomýšlí i na budoucnost ve smyslu zajištění kvalifikované pracovní síly. Na tomto poli narazili varnsdorfští, stejně jako řada dalších strojírenských podniků u nás i jinde v Evropě, na klesající úroveň odborné přípravy studentů a učňů. Čekání na účinnou reformu středního technického školství, iniciovanou v posledních letech celou plejádou ministrů školství, se bohužel ukázalo asi tak efektivním, jako příslovečné čekání na Godota.

Identifikace příčin současného stavu byla jednoduchá. Ve Varnsdorfu došli i na základě vlastních zkušeností poměrně rychle k závěru, že stávající způsob financování středních škol podle počtu studentů zcela ignoruje potřeby pracovního trhu a navíc devalvuje úroveň výuky nábořem studentů a učňů bez potřebných studijních předpokladů. Po léta dobře fungující systém učilišť, navázaných na výrobní podniky a produkující kvalifikované pracovníky, byl během několika let zcela rozložen, školy přestalo zajímat, zda jejich absolventi najdou v dohledné době vhodné uplatnění nebo ne a soustřeďují se pouze na to, aby ze státního rozpočtu získaly co nejvíce finančních prostředků.

Ve Varnsdorfu se proto rozhodli hrozbě nedostatku kvalifikované pracovní síly čelit rozhodnými kroky. Jako první variantu řešení položili na stůl nabídku spolupráce se stávající Vyšší odbornou školou, Střední průmyslovou

Budova nové školy.

Učebna praktického vyučování Střední průmyslové školy TOS VARNSDORF.

školou a Střední odbornou školou služeb a cestovního ruchu. Vedení této školy hodlali poskytnout finance, systém podnikových praxí a odborníky z praxe na doplnění pedagogického týmu pro teoretické vyučování odborných předmětů, a to za podmínky, že financování školy bude absolutně transparentní, firma bude mít možnost spolupracovat při tvorbě vzdělávacích programů a budou zavedeny přijímací zkoušky, které vyhodnotí studijní předpoklady přihlášených kandidátů.

Největším problémem bylo přesvědčit představitele Ústeckého kraje o tom, že v regionu schází škola s duálním principem vzdělávání, který se dobře osvědčil v sousedním Německu i v Rakousku. Jako by nikdo nechtěl rozumět tomu, že moderní strojírenské podniky s konkurenceschopnou výrobou nezbytně potřebují odborníky schopné pracovat s moderní technikou a špičkovými technologiemi, vychovávané pro potřeby výrobní praxe.

Když se ukázalo, že přes jejich nekonečnou trpělivost se vyjednávacím představitelům společnosti TOS nepodařilo dosáhnout pochopení u úředníků krajského úřadu a zpětný

odkup či pronájem existující školy se po dvouletém jednání nezrealizoval, zbývala druhá varianta – zřídit si školu vlastní, což kromě jiného znamenalo: zajistit prostory pro výuku v areálu firmy, vybavit je, sehnat učitele a spojit síly s dalšími výrobními firmami v regionu k realizaci tohoto projektu.

A úspěch se dostavil! Koncem roku 2015 byla Střední průmyslová škola TOS VARNSDORF s.r.o. zapsána do rejstříku Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a v září 2016 otevřela hned dva tříleté učňovské a dva čtyřleté maturitní obory. Od září tedy studuje ve firemní škole 48 žáků, 12 v každém oboru s prvky duálního vzdělávání. To bude zahrnovat praktickou výuku na pracovištích firem podílejících se na realizaci projektu, praktické závěrečné zkoušky ve firmách, využití odborníků z praxe při výuce odborných předmětů a možnost uzavírání smluv o poskytování motivačních příspěvků studentům ze strany firem.

Přihlášení studenti mohou volit následující studijní obory: strojírenství – konstrukce strojů a technologie obrábění, mechanik seřizovač

– programátor CNC obráběcích strojů, strojní mechanik – montér, obráběč kovů – operátor CNC strojů.

Jistým problémem v šestnáctitisícovém městě byla skutečnost, že se jednalo o duplicitní obory otevřené současně i na „státní“ VOŠ, SPŠ a SOŠS a CR Varnsdorf. Obavy tohoto druhu se však ukázaly jako neopodstatněné. Společnost TOS VARNSDORF má naštěstí v kraji nepopíratelné renomé a zájem o kvalitní vzdělání a jistotu zaměstnání pro absolventy sehrál při naplňování prvního ročníku

firemní školy svou významnou roli. Počet kvalitních uchazečů v rámci přijímacího řízení nakonec umožnil otevřít všechny plánované obory.

A co firemní škola TOSu VARNSDORF svým studentům nabízí? Není toho právě málo:

- kvalitní vzdělání poskytované bez požadavku na placení školného
- zázemí prestižní výrobní firmy, která předstává špičku ve svém oboru
- jistotu perspektivního zaměstnání po úspěšném dokončení studia

- možnost získat prospěchové stipendium až do výše 1 000 Kč měsíčně
- adekvátní finanční odměny za podíl na zpracování firemních zakázek
- příspěvek na nákup školních pomůcek
- příspěvek na obědy, dopravu do školy a případně i ubytování
- učebnice a výukové materiály určené pro odborné předměty zdarma
- pracovní oděv zdarma
- možnost účasti na montáži strojů v zahraničí

Pokud bude projekt firemní střední školy úspěšný, počítají varnsdorfti s rozšířením výukového programu i o obory elektro a o některý ze slévárenských oborů, který by připravoval odborníky pro podnikovou slévárnu.

Na první pohled to tedy vypadá, že je vyhráno, ale opak je pravdou. Boj o školu paradoxně bude pokračovat dál. Bude-li mít totiž firemní škola úspěch a dostatek studentů, budou jí zanedlouho stávající prostory příliš těsné. Po prvním roce fungování budou totiž stát varnsdorfti před rozhodnutím, zda postavit školu novou nebo po krajských volbách přesvědčit nové vedení úřadu, aby firmě přenechal budovu bývalého učiliště TOSu, která je nyní součástí státní integrované školy. Uvidí se, jak se úřad postaví ke zdánlivě jednoduchému paradoxu, že je přece nesmyslné mít na jedné straně fungující firemní školu bez učebních prostor a na druhé učební prostory bez studentů!

V současné době nezbývá než popřát společnosti TOS VARNSDORF, a.s. a jejímu vedení hodně úspěchů nejen na poli výrobním a obchodním ale i vzdělávacím a těšit se, že dobrý příklad z Varnsdorfu nezůstane dlouho v tomto směru ojedinelým.

Stipendijní program společnosti TOS VARNSDORF, a.s.

TOS VARNSDORF a.s. nabízí program pro talentované studenty technických oborů vysokých škol s předpokladem dalšího uplatnění ve firmě po ukončení studia.

Podmínky stipendijního programu:

- Stipendijní program je nabízen studentům 4. a vyšších ročníků vysokých škol, kteří studují vybrané obory denní formou magisterského studia.
- Student se přihlásí do programu vyplněním formuláře Žádost o stipendium, jehož přílohou je i životopis.
- Do výběrového řízení postupují pouze řádně vyplněné, poštou zaslané nebo osobně předané žádosti.
- Kritéria pro výběr stipendistů:
  - ▶ dlouhodobé dosahování velmi dobrých studijních výsledků (studijní průměr do 2,00)
  - ▶ jazyková úroveň AJ nebo NJ minimálně na úrovni A2 (dle evropského referenčního rámce)

- Se stipendistou bude uzavřena *Dohoda o poskytnutí stipendia*.
- Měsíční stipendium bude poskytováno ve 4. ročníku ve výši 5 000 Kč a v 5. ročníku ve výši 6 000 Kč v průběhu akademického roku (mimo prázdnin). Stipendium bude vypláceno ve výplatních termínech společnosti.
- Příjemce stipendia je po ukončení studia smluvně vázán k odpracování minimálně 2 let v TOS VARNSDORF a.s.
- Dojde-li k ukončení pracovního poměru před uplynutím sjednané doby, vrátí stipendista alikvotní část společností vynaložených nákladů.